

RINGMAJANDUSE
VÕIMEKUSE TÕSTMINE

KOHALIKU OMAVALITSUSE RINGMAJANDUSE TEEKAART MULGI VALD

Seisuga 31.08.2023

Koostatud projekti tegevuse „Ringmajanduse võimekuse tõstmine kohalikes omavalitsustes” raames.

KESKKONNAAGENTUUR

KLIIMAMINISTEERIUM

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Kohaliku omavalitsuse ringmajanduse teekaart

VALD/LINN	MULGI VALD
TEEKAARDI KOOSTAJA	Ervin Tamberg
TOIMETAJAD	Kristjan Piirimäe, Margit Kull
KOOSTAMISE PERIOOD	3. mai – 31. aug 2023

Käesolev teekaart on koostatud eesmärgiga näidata omavalitsuse ringmajanduslike tegevuste prioriteete, eelistusi, kitsaskohti, lahendusi, konkreetseid tegevusi ning potentsiaalset koostööd erinevate sidusgruppide või teiste omavalitsustega.

Teekaardis on kaetud järgmised keskkonnaga seotud teemavaldkonnad:

- keskkonnahoidlike riigihangete kasutamine KOV-is ja allasutustes;
- ringmajandusalane teavitustegevus;
- jäätmemajanduse edendamine;
- keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamine;
- keskkonnajalajälje hindamine KOV-is ja allasutustes.

Teekaardis on kaetud järgmised äri- ja koostöömudelitega seotud teemad:

- kohalike ressursside kestliku kasutamise soodustamine;
- ringmajanduslike ärimudelite rakendamine/soodustamine;
- koostöövõimalused ringmajanduses erinevate sektorite ja KOV vahel;
- ringmajandust edendavate projektide soodustamine KOV territooriumil;
- uuenduslike ringmajanduslike initsiatiivide algatamine.

SISUKORD

I EESMÄRGID JA PRIORITEEDID	4
II RINGMAJANDUSE PARIMAD PRAKTIKAD	5
III KOOSTÖÖ	6
LISA 1. ARENGU INDIKAATORID	7

I EESMÄRGID JA PRIORITEEDID

OMAVALITSUSE KITSASKOHAD, MIDA VÕIKS LAHENDADA RINGMAJANDUSE ABIL

- pakendite kogumise süsteem toimib halvasti (keeruline on saavutada häid jäätmeveo lepinguid, mis tagaksid rahuldava jäätmeveo teenuse)
- probleemiks on, et hakkepuidu eksport on selle hinda oluliselt tõstnud
- praegusel ajal paljud taaskasutuse algatused põrkuvad bürokraatlikele takistustele
- Jäätmejaama planeering luhtus elanike vastuseisu tõttu. Seetõttu vallaal puudub jäätmejaam, kuid selle asemel toimub siiski koostöö Viljandi linnaga.
- päiksepargid, hõivates suuri maatükke, ohustavad põllumajandust.

KESKKONNATEEMAD, MIS VAJAVAD LÄHIAASTATEL ENIM EDENDAMIST

- keskkonnahoidlike riigihangete kasutamine KOV-is ja allasutustes
- jäätmemajanduse edendamine
- keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamine

ÄRIMUDELITE ARENDUSE JA KOOSTÖÖ TEEMAD, MIS VAJAVAD LÄHIAASTATEL ENIM EDENDAMIST

- Kohalike ressursside kestliku kasutamise soodustamine;
- ringmajanduslike ärimudelite rakendamine/soodustamine;
- koostöövõimalused ringmajanduses erinevate sektorite ja KOV vahel;
- ringmajandust edendavate projektide soodustamine KOV territooriumil.

II RINGMAJANDUSE PARIMAD PRAKTIKAD

PARIMAD RINGMAJANDUSE PRAKTIKAD, MIDA OMAVALITSUS RAKENDAB

- Toimuvad ettevõtjate infopäevad üle Viljandi maakonna.
- Edendamisel on äripargid.
- Koostöö Viljandi linnaga ning Viljandi Omavalitsusliiduga.

KESKKONNAGA SEOTUD PARIMAD PRAKTIKAD, MIS PAKUVAD HUVI

Keskkonnahoidlike riigihangete kasutamine KOVis ja allasutustes

- keskkonnahoidlike riigihangete edendamine vastavalt seadusandluse muutumisele

Jäätmemajanduse edendamine

- ehitus- ja lammutusjäätmete müügiplatvorm
- jäätmejaamade rajamine Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia linnadesse

ÄRI- JA KOOSTÖÖMUDELITEGA SEOTUD PARIMAD PRAKTIKAD, MIS PAKUVAD HUVI

Kohalike ressursside kestliku kasutamise soodustamine

- päikeseparkide arendamisel tuleb arvestada põllumajanduse jm maade funktsionaalsuse säilitamise vajadustega
- eesmärgiks on hakkepuidu kohalik ärakasutamine

Ringmajanduslike ärimudelite rakendamine/soodustamine

- ringmajanduslike lahenduste edendamine äri- ja tööstusparkides

Koostöövõimalused ringmajanduses erinevate sektorite ja KOV vahel

- Viljandimaa Arenduskeskusel on idee edendada tööstussümbioosi. Koostöös ettevõtetega võiks kaardistada materjalivoogusid ja teha temaatiline platvorm.

Ringmajandust edendavate projektide soodustamine KOV territooriumil

- kavandatud on inimeste vahelise ringmajanduse edendamine, sh selleks spetsiaalne hoone sisse seada

III KOOSTÖÖ

RINGMAJANDUSE ALANE MAAKONDLIK KOOSTÖÖ

- Viljandi Arenduskeskus võtab ettevõtete ringmajanduse valdkonnas teavitamise enda ülesandeks. Viljandi Arenduskeskuse juurde võiks tekitada töökoha, mis võimaldaks ringmajandust koordineerida üle maakonna.

RINGMAJANDUSE ALANE RIIGI TASANDI JA RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

- Toimib Kesk-Eesti koostöövõrgustik kuhu kuuluvad ka Järvamaa, Jõgevamaa ning Tõrva vald. Kesk-Eesti koostöövõrgustiku üheks tegevusvaldkonnaks võiks olla ringmajanduse koostöö Viljandi, Järva, Jõgeva maakonna valdade ja Tõrva vallaga.

LISA 1. ARENGU INDIKAATORID

1. JÄÄTMEAJANDUSE EDENDAMINE

1.1. Jäätmekava. Millisele lävendile vastab KOV-i kehtiv jäätmekava?

Jäätmekava on uuendamisel ja peaks sel aastal volikogu poolt vastu võetama.

1.2. Jäätmehoolduseeskiri. Millisele lävendile vastab kehtiv jäätmehoolduseeskiri?

Edasijõudnu - jäätmehoolduseeskirjas on sätestatud, et korraldatud jäätmeveo raames kogutakse vähemalt viie korteriga korterelamutes lisaks segaolmejäätmetele vanapaberit, bio- ja suurjäätmeid.

1.3. Jäätmevaldaja register. Kas KOV-is on jäätmete tekkest ülevaate saamiseks kasutusel jäätmevaldaja register?

Baastase - olemas register ja kinnitatud registri pidamise kord.

1.4. Koostöö taaskasutusorganisatsioonidega. Kas omavalitsusel on lepingud taaskasutusorganisatsioonidega saavutamaks pakendijäätmete kokku kogumise KOV territooriumilt?

Edasijõudnu - lepingud taaskasutusorganisatsioonidega on uuendatud/sõlmitud viimase viie aasta jooksul.

1.5. Jäätmete edasise käitlemise korraldamine. Kuivõrd KOV panustab jäätmete tekkimise vähendamisse ja vältimisse ning on läbi mõelnud, mis saab kogutud jäätmetest?

Puudulik.

1.6. Pakendijäätmete liigiti kogumine. Milline on pakendijäätmete liigiti kogumise võrgustik?

Edasijõudnu - igas punktis peab olema võimalik anda ära kõiki pakendite liike vähemalt kolmeks liigiks kogutuna.

1.7. Korraldatud jäätmevedu. Kas KOV on taganud toimiva jäätmeveo sõlmides kontsessioonilepingu jäätmekäitlejaga?

Puudulik - jäätmeveo hange kuulutatakse peagi välja.

1.8. Jäätmejaamade lahtiolekuaegade paindlikkus. Kuivõrd jäätmejaamades toimub jäätmete vastuvõtt?

Jäätmejaamad puuduvad.

1.9. Jäätmete liigiti vastuvõtt jäätmejaamades. Milliseid jäätmeliike jäätmejaamad liigiti vastu võtavad?

Puudulik.

1.10. Jäätmekorralduse info kodulehel. Kas elanikud on informeeritud jäätmehooldusteenuste sisust ja teenusepakkujatest?

Baastase - omavalitsuse veebilehel või viitena jäätmevedaja kodulehele on leitavad hinnainfo ja asukohad, kus saab liigiti kogutud jäätmeid üle anda.

2. KOHALIKE RESSURSSIDE KESTLIKU KASUTAMISE SOODUSTAMINE

2.1. Taastuenergiaalade planeerimine. Kas omavalitsuse üld- või eriplaneeringus on käsitletud taastuenergiaalasid?

Edasijõudnu - omavalitsuse eriplaneeringus on eraldi käsitletud taastuenergiaalasid.

3. RINGMAJANDUSALANE TEAVITUSTEGEVUS

3.1. Elanikkonna jäätmemajanduse alase teadlikkuse tõstmine. Kas KOV teavitab elanikke ringmajanduse põhimõtetest ja vajalikkusest?

Baastase – pakutakse jäätmehooldusalast nõustamist ja viiakse läbi teavitamist.